

Diksiyonun Gücü: Etkili ve Akıcı Konuşma

(Metin Tabanlı E-Kurs)

İletişim, insanlık tarihinin en temel yapı taşı olmakla birlikte, bu eylemin bir sanat formuna dönüşmesi ancak belirli kurallar ve disiplinler çerçevesinde mümkün olmuştur. Antik Yunan'dan günümüze dek uzanan retorik geleneği, sözün yalnızca bir bilgi aktarım aracı değil, aynı zamanda düşüncenin en zarif elbisesi olduğunu savunur.¹ Diksiyon, bu geniş sanatsal şemsiyenin altında, seslerin doğru eklemlenmesi, nefesin verimli kullanılması ve dilin estetik bir biçimde yapılandırılması süreçlerini yöneten teknik bir disiplindir. Hazırlanan bu eğitim metni, diksiyonun yalnızca fiziksel bir mekanik olmadığını, aksine zihinsel hazırlık, psikolojik denge ve dilbilimsel derinlikle örülü bir bütün olduğunu ortaya koymaktadır.

İletişim Sanatının Tarihsel ve Kuramsal Arka Planı

İletişim sanatı, insanın varoluşsal bir gereksinimi olarak doğmuş ancak bu eylemin sistematik bir bilim haline gelmesi retorik ile başlamıştır. Antik Yunan'da hitabet sanatı olarak tanımlanan retorik, toplulukları etkileme, ikna etme ve düşünceleri belirli bir estetik düzlemde sunma becerisi olarak görülmüştür.¹ Diksiyon ise retorüğün "ifade" aşamasında, seslerin fiziksel kalitesini ve telaffuzun doğruluğunu garanti altına alan temel bileşendir.

Modern perspektifte diksiyon; seslerin, sözcüklerin, vurguların ve durakların hakkını vererek, anlamı ve duyguyu en duru şekilde yansıtmaya becerisidir.² Bu beceri, profesyonel yaşamda güvenilirlik oluşturma yanısıra, bireyin iç dünyası ile dış dünya arasındaki bağlantıyı sağlayan en güçlü araçtır.³ Dil ve düşünce uyumu, anlatımın kalitesini belirleyen en temel unsurdur; üstün bir anlatım yeteneği, ancak zengin bir dil hazinesi ve bu hazineyi yönetecek teknik disiplinle mümkündür.³

Konuşmanın Fizyolojik Temeli: Nefes ve Diyafram Yönetimi

Konuşma eylemi biyolojik olarak bir "nefes verme" sürecidir. Akciğerlerden çıkan havanın ses tellerini titreştirmesiyle başlayan bu süreçte, nefesin kalitesi sesin karakterini doğrudan belirler. Diksiyon eğitiminin başlangıç noktası, bu mucizevi mekanizmanın yakıtı olan nefesi, yani diyaframı doğru kullanmayı öğrenmektir.⁴

Diyaframın Anatomik İşleyişi ve Mekaniği

Diyafram, göğüs kafesinin hemen altında, akciğerlere bitişik konumlanan kubbe şeklinde devasa bir kasır.⁵ Bu kasın ana görevi, nefes alma esnasında kasılarak aşağı inmek ve

akciğerlerin dikey olarak genişlemesi için alan yaratmaktır. Pek çok insan, günlük hayatta akciğerlerin sadece üst kısmını dolduran sığ göğüs nefesini kullanır; bu durum sesin güçsüz, titrek ve çabuk yorulmasına neden olur.⁴

Doğru bir diyafram nefesinde, nefes alındığında omuzlar ve göğüs kafesi yukarı kalkmaz; aksine karın bölgesi ve bel çevresi bir balon gibi her yöne doğru genişler.⁵ Bu mekanizma, konuşmacıya ses üzerinde tam bir kontrol ve stabilite sağlar. Diyafram desteğiyle güçlendirilmiş bir ses, bağırmaya gerek kalmadan yüksek ses seviyelerine ulaşabilir ve en uzun cümleleri bile kesilmeden tamamlamaya olanak tanır.⁶

Nefes Kontrolü ve Yönetimi Egzersizleri

Nefesin konuşmaya bağlanması, sadece havayı depolamak değil, o havayı iktisatlı bir şekilde harcamayı öğrenmektir. Akademik çalışmalarda önerilen temel egzersizler, diyafram kasının hem gücünü hem de esnekliğini artırmayı hedefler.

Egzersiz Adı	Uygulama Amacı	Uygulama Yöntemi
Kitap Egzersizi	Diyaframı hissetmek	Sırt üstü uzanarak göbek üzerine bir kitap konur ve nefesle sadece kitabın yükselmesi sağlanır. ⁵
S ve F Tıslamaları	Nefes basıncı kontrolü	Derin nefes alıp, havayı kesintisiz ve sabit şiddette "ssss" veya "ffff" sesiyle mümkün olan en uzun sürede vermek. ²
Köpek Soluması	Kas esnekliği artırma	Seri ve kısa nefeslerle diyafram kasını hızlıca hareket ettirmek. ⁸
Mum Söndürme	Soluk tutumluluğu	Hayali bir mumu söndürmeden, havanın akışını kontrol ederek konuşmayı sürdürmek. ⁸

Bu çalışmaların düzenli tekrarı, birkaç ay içerisinde diyafram nefesinin "yeni normal" haline gelmesini sağlar ve konuşma sırasında yaşanan heyecanın fiziksel etkilerini (çarpıntı, titreme) minimize eder.⁵

Ses Bilimi: Sesin Oluşumu, Sağlığı ve Hijyeni

İnsan sesi, gırtlaktaki ses tellerinin (vokal kordlar) titreşimiyle ortaya çıkan ham bir sesin, ağız ve burun boşluklarında yankılanarak (rezonans) kişilik kazanmasıyla oluşur.⁹ Ses telleri birer kas yapısıdır ve her kas gibi doğru kullanılmadığında zedelenebilir.

Ses Hijyeni ve Korunma Prensipleri

Ses sağlığının korunması, profesyonel bir konuşmacı için teknik beceriler kadar kritiktir. Ses hijyeni, ses tellerinin sağlıklı titreşmesini engelleyecek her türlü dış ve iç faktörden kaçınmayı kapsar.⁹

1. **Hidrasyon ve Sıvı Tüketimi:** Ses tellerinin esnekliğini koruması için sürekli nemli olması gerekir. Günde en az iki litre su tüketilmeli; ancak kafeinli, teinli (çay, kahve) ve alkollü içeceklerden kaçınılmalıdır, çünkü bu maddeler vücuttaki suyu kurutarak ses tellerinde sürtünmeyi artırır.⁹
2. **Beslenme ve Reflü Kontrolü:** Yemek borusundan yukarı sızan mide asidi (reflü), ses tellerinin hemen arkasında tahrişe neden olur. Bu durum ses kısıklığına ve kalıcı hasarlara yol açabilir.⁹
3. **Çevresel Faktörler:** Kuru, tozlu, dumanlı ve klimalı ortamlar ses tellerinde kurumaya yol açar. Gürültülü ortamlarda konuşmak zorunda kalındığında bağırmak yerine, diyafram gücüyle sesin şiddetini artırmak tercih edilmelidir.⁶
4. **Vokal Dinlenme:** Uzun süreli konuşmalardan sonra ses telleri dinlendirilmelidir. Fısıldayarak konuşmak, ses tellerini normal konuşmadan daha fazla yorduğu için kesinlikle önerilmez.⁹

Maske Sesi ve Rezonans

Etkili bir sesin sırrı, sesin gırtlaktan değil, "maske" denilen yüz bölgesinden (alın, burun çevresi, elmacık kemikleri) tınlamasıdır. "Mmmm" sesi çıkararak bu bölgelerdeki titreşimi hissetmek, sesin daha zengin, tok ve kendinden emin duyulmasını sağlar.⁶ Maske sesi, sesin yorulmadan geniş kitlelere ulaşmasını sağlayan en önemli akustik tekniktir.⁶

Türkçenin Fonetik Yapısı ve İstanbul Ağzı Kuralları

Diksiyonun dilbilimsel boyutu, Türkçenin ses yapısını ve standart telaffuz kurallarını bilmeyi gerektirir. Türkçede yazı dili ile konuşma dili arasında, özellikle İstanbul Türkçesi temel alındığında, belirgin farklar mevcuttur.⁴ İstanbul ağzı, çıkarılması güç seslerden kaçınan, akıcı ve nazik bir söyleyiş standardıdır.¹¹

Ünlülerin Boğumlanma Özellikleri ve İncelikleri

Türkçede ünlüler; dilin durumu, dudakların şekli ve ağız açıklığına göre sınıflandırılır. Bu

sınıflandırma, her bir sesin doğru "çıkak" noktasının bulunması için pedagojik bir harita sunar.¹²

Ünlü Tasnifi	Ölçütler	Karşılık Gelen Sesler
Dilin Durumuna Göre	Kalın (Art) / İnce (Ön)	a, ı, o, u / e, i, ö, ü ¹²
Dudakların Durumuna Göre	Düz / Yuvarlak	a, e, ı, i / o, ö, u, ü ¹²
Ağız Açıklığına Göre	Geniş / Dar	a, e, o, ö / ı, i, u, ü ¹²

İstanbul Türkçesinde en çok hata yapılan seslerden biri "e" ünlüsüdür. Türkçede iki farklı "e" vardır: "Açık e" ve "Kapalı e". Kapalı "e", ağız daha az açılarak ve ses daha önden verilerek söylenir (Örn: mendil, benzin, benim, senin). Kelime ek aldığında genellikle ilk hecedeki "e" kapanır.¹⁴ Ayrıca, öz Türkçe kelimelerde birincil uzun ünlü bulunmaz; ancak yabancı kökenli kelimelerdeki "a, i, u" uzunlukları, kelimenin anlamını değiştirebileceği için doğru telaffuz edilmelidir.¹⁵

Ünsüzlerin Karakteristiği ve Ses Olayları

Ünsüzler, hava akımının ağız yolunda bir engele çarpmasıyla oluşur. Türkçede ünsüzlerin sınıflandırılması, konuşmadaki sertlik ve yumuşaklık dengesini belirler.¹⁷

Boğumlanma Yeri	Sert Ünsüzler	Yumuşak Ünsüzler
Dudak	f, p	m, v, b ¹⁷
Diş	s, ş, ç, t	j, l, n, r, z, c, d ¹⁷
Damak	k	y, g, ğ ¹⁷
Gırtlak	h	-

Türkçede "ğ" ünsüzü, kelime başında bulunmayan ve gırtlaktan çıkarılmayan bir sestir. İstanbul ağızında "ğ", genellikle kendinden önceki ünlüyü uzatarak düşer (Örn: yağmur > ya:mur, doğru > do:ru, soğuk > so:uk).¹⁵ Ayrıca, kelime sonundaki "b, c, d, g" seslerinin "p, ch, t, k"ye dönüşmesi (sertleşme), Türkçenin en temel fonetik kurallarından biridir.¹⁵

Boğumlanma (Artikülasyon) ve Netlik Sanatı

Boğumlanma; dil, dudak, çene ve dişlerimizi kullanarak seslere net bir form verme sürecidir.⁴ Dinleyiciyi yormayan, her kelimenin tane tane anlaşıldığı bir konuşma, güçlü bir artikülasyonun sonucudur.

Artikülasyon Organlarının Eğitimi

Konuşma organlarının tembelliği, kelimelerin ağızda gevelenmesine ve hece yutulmasına neden olur. Bu tembelliği yenmek için her organa yönelik spesifik egzersizler uygulanmalıdır.²

- **Dudak Çalışmaları:** Dudakların büzülüp yayılması (kalem çalışması gibi) dudak kaslarını güçlendirir. Özellikle "b, p, m, f, v" gibi dudak ünsüzlerinin netliği için bu şarttır.²
- **Dil Çalışmaları:** Dilin ağız içinde dönmesi, dişlerin önünde ve arkasında gezdirilmesi dil kaslarının çevikliğini artırır. "r, l, n, d, t" sesleri dilden destek alır.²
- **Çene Çalışmaları:** Çenenin serbest ve gevşek olması, sesin rezonans alanını genişletir. Çene kilitlenmesi, sesin "boğuk" çıkmasına neden olan en yaygın hatadır.²

Prosodi: Konuşmanın Melodisi ve Ritmik Yapısı

Bir metnin sadece doğru okunması yeterli değildir; o metne ruh katan, dinleyicinin dikkatini ayakta tutan unsur prosodidir. Prosodi; vurgu, tonlama, durak ve ulama gibi bileşenlerin uyumlu birleşimidir.²

Vurgu: Anlamanın Merkez Üssü

Vurgu, bir kelimedeki hecenin veya bir cümledeki kelimenin diğerlerinden daha baskın söylenmesidir.²⁴ Yanlış vurgu, anlam kaymalarına yol açabilir.

1. **Kelime Vurgusu:** Türkçede kural olarak vurgu son hecededir (Örn: ba-şa-RI). Ancak olumsuzluk ekleri (-ma/-me), soru eki (mi) ve bazı bağlaçlar vurguyu kendinden önceki heceye atar.²⁴ Yer isimlerinde ise vurgu genellikle ilk hecededir (Sivas, İzmir, Urfa).²⁶
2. **Cümle Vurgusu:** Cümlede öne çıkarılmak istenen kelime, genellikle yüklemden hemen önceki kelimedir. "Ben bugün Ankara'ya gideceğim" cümlesinde vurgulanan kelimeyi değiştirerek özneyi, zamanı veya hedefi ön plana çıkarabiliriz.²⁴

Tonlama ve Duygu Aktarımı

Tonlama, sesin duygu ve anlama göre yükselip alçalmasıdır. Monoton (tekdüze) bir konuşma, dinleyicinin ilgisini hızla kaybetmesine neden olur.¹⁰ Tonlama, cümleyi soruya, emre, şaşkınlığa veya sevgiye dönüştüren "duygusal ezgidir".²⁵

Durak ve Ulama: Akıcılığın Sırrı

Durak (es), konuşmanın noktalama işaretidir. Doğru yerde verilen bir durak, mesajın dinleyici

tarafından sindirilmesini sağlar.¹⁰ Kısa süreli duraklar hitaplardan ve öznelerden sonra yapılırken, normal duraklar nokta ve noktalı virgül gibi yerlerde nefes tazeleme amacıyla kullanılır.²⁰

Ulama ise, sessiz harfle biten bir kelimenin, sesli harfle başlayan bir sonraki kelimeye bağlanarak okunmasıdır (Örn: "Dün akşam" > "Dü-nak-şam"). Ulama, konuşmaya müzikal bir akıcılık katar; ancak arada virgül varsa anlam bozulmaması için ulama yapılmamalıdır.²⁰

Düşünce-Dil Uyum ve Psikolojik Hazırlık

Diksiyon eğitimi sadece fiziksel bir pratik değil, aynı zamanda zihinsel bir disiplindir. Konuşmacının kişiliği, düşüncelerini ifade etme gücü ve dinleyiciyle kurduğu empati, konuşmanın etkisini katlar.⁸

Topluluk Önünde Konuşma ve Heyecan Yönetimi

Hitabetin en büyük engeli olan "sahne korkusu", aslında fiziksel hazırlığın yetersizliğinden veya zihinsel odak kaybından kaynaklanır. Heyecan anında diyafram nefesini kullanmak, bedeni gevşetmek ve konuşma öncesi fiziksel hareketler yapmak (ısınma egzersizleri), adrenalini yönetmeye yardımcı olur.⁸ Etkili bir hitabet için günlük dilin özensizliğinden kaçınılmalı, ancak yapay bir resmiyet yerine ölçülü bir samimiyet tercih edilmelidir.²⁹

SistematiK Uygulama: Tekerlemeler ve Okuma Metinleri

Eğitimin son aşaması, kazanılan tüm tekniklerin (nefes, boğumlanma, vurgu) pratik üzerinde birleştirilmesidir. Tekerlemeler, dilin çevikliğini ölçen en zorlu antrenman sahalarıdır.³⁰

Ses Gruplarına Göre Tasnif Edilmiş Uygulama Listesi

Ses Grubu	Hedef	Uygulama Örneği
A Ünlüsü	Çıkak netliği	Al şu takatukaları takatukacıya götür, takatukalat da getir. ³²
B Ünsüzü	Dudak patlaması	Babayığit bacaksız badanacı bacanak, şu duvarı badanalamalı mı badanalamamalı mı diye sordu. ³²

S ve Z	Sızıcı ses kontrolü	Sazende Şazi ile Zifos Zihni zaman zaman sizin sokağın sağ köşesinde sinsi sinsi fiskoslaştılar. ³¹
Ç ve C	Dil ucu çevikliği	Çatalca'da total çoban çatal yapıp çatal satar. ³²
R Ünsüzü	Dil titretme	Bir berbere, bir bibere bre berber beri gel biber al demiş. ³¹

Bu tekerlemeler önce yavaş, tüm sesler hakkıyla çıkarılarak okunmalı; ardından diyafram desteğiyle hız artırılmalıdır. Okuma çalışmaları sırasında ses kaydı almak, bireyin kendi hatalarını fark etmesi açısından en etkili geri bildirim mekanizmasıdır.²⁴

Konuşmanın Gücünü Yaşama Taşımak

Diksiyonun gücü, yalnızca teknik bir kusursuzluk değil, bireyin kendisini dünyada nasıl konumlandığına bir göstergesidir. Doğru bir nefesle temellenen, İstanbul ağzının zarafetiyle şekillenen ve prosodin müziğiyle canlanan bir konuşma, her türlü iletişimi bir sanat eserine dönüştürebilir. Bu metin tabanlı e-kursun sunduğu pedagojik akış, okuyucunun konuyu anatomik, fonetik ve psikolojik düzeylerde adım adım inşa etmesine olanak tanır. Unutulmamalıdır ki etkili konuşma, sabırla işlenen bir yetenek ve sürekli güncellenen bir disiplindir. Her nefes alışta diyaframı anımsamak, her kelimede vurguyu hissetmek ve her cümlede dinleyiciyle zihinsel bir bağ kurmak, diksiyonun asıl gücünü ortaya çıkaracaktır.

Alıntılanan çalışmalar

1. Retorik Söylemin İçerik Kalitesi ve Etkileme Amacına Yönelik Algının ..., erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://arelarsiv.arel.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12294/2313/Akdemir%2CA.2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. DİKSİYON, ARTİKÜLASYON ve FONETİK BİLGİSİ.docx, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/bugragenc/72758/D%C4%B0KS%C4%B0YON.%20ART%C4%B0K%C3%9CLASYON%20ve%20FONET%C4%B0K%20B%C4%B0LG%C4%B0S%C4%B0.docx>
3. DİLDE ÇOK ANLAMLILIK VE BELİRSİZLİK - AVESİS, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://avesis.deu.edu.tr/dosya?id=0f6ddecc-e663-414c-a09c-5a9a079581f3>
4. Diksiyonun Kuralları Nelerdir? (Etkili İletişimin 10 Altın Kuralı) - Sinema Akademisi, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://sinemaakademi.com.tr/diksiyon-kursu-sss/diksiyonun-kurallari-nelerdir>
5. Diyaframdan Nasıl Konuşulur? (Daha Güçlü ve Etkili Bir Ses İçin 3 Basit Egzersiz), erişim tarihi Aralık 31, 2025,

- <https://sanakademi.com.tr/sss-san-egitimi/diyaframla-nasil-konusulur>
6. Konuşmada Ses Kullanımı Nasıl Olmalıdır? - TRT Akademi, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://www.trtakademi.com/tr/blog/konusmada-ses-kullanimi-nasil-olmalidir-59>
 7. Diksiyon İçin Ses ve Nefes Egzersizlerinin Önemi, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://diksiyoniletisim.com.tr/diksiyon/>
 8. Diksiyon Ders Notları - OMÜ - Akademik Veri Yönetim Sistemi, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/dursun.kirmemis/127816/Diksiyon%20Ders%20Notlar%C4%B1.docx>
 9. Ses Sağlığı - NPISTANBUL, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://npistanbul.com/dil-ve-konusma-terapisi-ses-sagligi>
 10. Diksiyon Eğitiminde Öğretilen Terimler ve Kavramlar, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://www.iienstitu.com/tr/blog/diksiyon-egitiminde-ogretilen-terimler-ve-kavramlar>
 11. türk dili bölümü - Düzce Üniversitesi, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://ebs.duzce.edu.tr/Uploads/DersMateryal/10697-a26773b3-75f5-41c1-861f-0fc3f19288cf0.pdf>
 12. Diksiyon Kitabı, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://diksiyonakademi.com/assets/files/diksiyon-kitabi.pdf>
 13. TÜRKİYE TÜRKÇESİNİN SES BİLGİSİ ÜZERİNE NOTLAR-2 - Türk Dil Kurumu, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
https://www.tdk.gov.tr/wp-content/uploads/2021/02/Zeynep-Korkmaz-_TR-T%C3%9CRK%C3%87ES%C4%B0N%C4%B0N-SES-B%C4%B0LG%C4%B0S%C4%B0-%C3%9CZER%C4%B0NE-NOTLAR-2-13.pdf
 14. Ünlüler - Söyleniş Farklılığı Olanlar - e - KidEğitim, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://kidegitim.com/unluler-soylenis-farklilikgi-olanlar-e/>
 15. Dr. Süleyman EFENDİOĞLU - Dr. Adem İŞCAN - Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Merkezi, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
https://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/suleyman_efendioglu_adem_iscan_ses_olaylari_siniflandirma.pdf
 16. Ses Bilgisi - TÜRK DİLİ :..., erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://turkdili.gen.tr/ses-bilgisi.html>
 17. avys.omu.edu.tr, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/dursun.kirmemis/134994/Diksiyon%20Ders%20Notlar%C4%B1.docx>
 18. Türkçede "Ğ" Harfi ve Doğru Telaffuz Yöntemleri - Diksiyon ve İletişim Akademisi, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://diksiyoniletisim.com.tr/turkcede-g-harfi-ve-dogru-telaffuz-yontemleri/>
 19. Ğ harfi Kuralı - Diksiyon ve İletişim Akademisi, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://diksiyoniletisim.com.tr/g-harfi-kurali/>
 20. Durak ve Ulama, erişim tarihi Aralık 31, 2025,
<https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/ozge.iseri/138487/7.hafta.pdf>
 21. Akıcı Konuşmak için Diksiyon Çalışmaları ve Çalışma Metinleri - Boğaziçi Enstitüsü, erişim tarihi Aralık 31, 2025,

<https://boenstitu.com/blog/akici-konusmak-icin-diksiyon-calismalari-ve-diksiyon-calisma-metinleri>

22. 4. hafta ünsüzler - Açık Ders Malzemeleri, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://acikders.ankara.edu.tr/mod/resource/view.php?id=54455>
23. Vurgu ve Tonlama Konuşmanın Mimari Kodları - Gaziantep diksiyon kursu, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://www.gaziantepdiksiyon.com/vurgu-ve-tonlama-konusmanin-mimari-kodlari/>
24. Diksiyon Vurgu ve Tonlama Çalışmaları, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://diksiyonvehitabetegitimi.com/diksiyon-vurgu-ve-tonlama-calismalari/>
25. Vurgu ve Tonlamanın Diksiyondaki Önemi - TRT Akademi, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://www.trtakademi.com/tr/blog/vurgu-ve-tonlamanin-diksiyondaki-onemi-7>
26. TÜRKÇEDE VURGU -TONLAMA - ÖLÇÜ - ANLAM İlişKiSi ÖZET Dili oluşturan birimleri iki eklemlere düzeyine ayıran ve ikinci - DergiPark, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/31469>
27. Diksiyon dersi ULAMA 3.Bölüm (Ulama yapılmaması gereken durumlar) - YouTube, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://www.youtube.com/watch?v=WpsJuFUHluQ>
28. konuşma ve yazma teknikleri - Gys Akademi, erişim tarihi Aralık 31, 2025, https://www.gysakademi.com/pdfler/ders/etkili_konusma_ve_yazma_teknikleri.pdf
29. Topluluk Önünde Etkili Konuşma Yapmak İçin 5 Teknik! - Sinema Akademi, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://sinemaakademi.com.tr/etkili-konusma-ve-topluluga-hitabet/topluluk-onunde-konusma-teknikleri>
30. Diksiyon Eğitimi | Önemli 10 Konu Başlığı - Söz Konusu Sanat, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://www.sozkonususanat.com/diksiyon-egitimi/>
31. Akıcı Konuşmanızı Sağlayacak Diksiyon Tekerlemeleri ve Alıştırmaları - Sinema Akademi, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://sinemaakademi.com.tr/diksiyon/diksiyon-tekerlemeleri>
32. Diksiyon Tekerleme Örnekleri - Tecrübe Eğitim Kurumları, erişim tarihi Aralık 31, 2025, <https://www.tecrubeegitim.com/diksiyon-tekerlemeleri.html>